

7 FEVRAL NÖVBƏDƏNKƏNAR PREZİDENT SEÇKİLƏRİ GÜNÜDÜR!

TOVUZ

VƏTƏN,
XEYİRXAHLIQ,
ƏDALƏT
UĞRUNDA!

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1929-cu ildən çıxır

* № 01-02 (7621-7622)

* 31 yanvar 2024-cü il

* İctimai-siyasi qəzeti

* Qiyməti: 60 qəpik

QALIB LİDER İLHAM ƏLİYEVƏ SƏS VERƏK!

QALIB XALQIN
QALIB LİDERİ!

2024-CÜ İL FEVRALIN 7-NƏ TƏYİN EDİLMİŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİ SEÇKİLƏRİNDƏ
YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASININ NAMİZƏDİ

İLHAM HEYDƏR OĞLU ƏLİYEVƏ

SƏS VERƏK!

HAMI SEÇKİLƏRƏ!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə müraciəti

- Əziz həmvətənlər.

2023-cü il arxada qalır. 2023-cü ildə ölkəmizin həyatında bir çox önəmli hadisələr baş vermişdir. Ancaq o hadisələrin arasında dövlət suverenliyimizin bərpası Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi qalacaqdır. 2023-cü ildə birgünlük antiterror əməliyyatı nəticəsində Azərbaycan öz dövlət suverenliyini tam bərpa etmişdir, işğalçı qüvvələrin Azərbaycan ərazisindən çıxarılması təmin edilmişdir, düşmən ordusu məhv edilmiş, düşmənin hərbi texnikası məhv edilmiş və ya qənimət kimi götürülmüşdür. Bu tarixi hadisə münasibətilə bir daha bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik etmək istəyirəm.

2020-ci ildə İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatanda bizim Bayrağımız Şuşada və azad edilmiş digər ərazilərdə qaldırılanda biz hamımız yaxşı bildik ki, işimiz yarımçıq qalıb. Azərbaycan öz dövlət suverenliyini tam bərpa etməli idi və bunu etdi.

Üç il ərzində biz bunu sülh yolu ilə həll etmək istəyirdik. Hesab edirdik ki, Ermənistan rəhbərliyi İkinci Qarabağ müharibəsinin nəticələrini düzgün təhlil edərək özü üçün nəticə çıxaracaq. Əfsuslar olsun ki, bu, belə olmadı. Üç il ərzində Ermənistan öz üzünə götürdüyü öhdəlikləri nəinki yerinə yetirmədi, hətta əksinə, bizə qarşı yeni hərbi təxribatlar hazırladı və onları həyata keçirdi. Qanunsuz olaraq torpağımızda məskunlaşmış 15 minlik Ermənistan ordusu Qarabağdan çıxarılmadı. Əksinə, yeni silahlar, sursatlar, hərbi texnika, minalar Qarabağa gətirildi və bizə qarşı mina terroru davam etdirildi.

Təbii ki, biz bu vəziyyətlə barışa bilməzdik. Dəfələrlə Ermənistan rəhbərliyinə və onun arxasında dayanmış Qərb ölkələrinə xəbərdarlıq etmişdik ki, bu vəziyyət davam edə bilməz. Ya separatçı rejim özünü buraxmalıdır, Ermənistan ordusu bizim ərazimizdən çıxarılmalıdır, ya da ki, biz güc tətbiq edərək dövlət suverenliyimizi özümüz bərpa edəcəyik. Əfsuslar olsun ki, bizim sözümləməyə diqqət yetirilmədi. Sentyabrın 19-da başlamış və cəmi bir gün, ondan da az davam edən antiterror əməliyyatı Azərbaycan Ordusunun tam Zəfəri ilə nəticələnmişdir. Separatçı rejim çökmüş, bizim qarşımızda diz çökmüş, ağ bayraq qaldırmış, təslim olmuş, torpaqlarımızdan əbədi olaraq çıxarılmış və tarixin zibilxanasına atılmışdır. Bununla Azərbaycanda separatizmin kökü kəsildi və separatizm - bu bəla bizim torpağımızda bir daha baş qaldıra bilməz.

Azərbaycan Ordusu bir daha peşəkərlik, qəhrəmanlıq, əsgər və zabitlərimiz fədakarlıq göstərmişlər. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Onların əziz xatirəsi bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Onu bildirməliyəm ki, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı. Həm Birinci, həm İkinci Qarabağ müharibəsi, həm antiterror əməliyyatı zamanı şəhid olmuş əsgər, zabitlərimizin, mülki şəxslərin, Xocalı qurbanlarının qisası döyüş meydanında alınmışdır.

2023-cü ilin aprel ayında isə biz ərazi bütövlüyümüzü tam bərpa etmişdik. Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Laçın istiqamətində sərhəd-buraxılış məntəqəsi qurulmuş və o gündən bəri Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam bərpa edilmişdir. Azərbaycan xalqı yaxşı xatırlayır ki, dünyada, xüsusilə Qərb ölkələrində Ermənistanın arxasında dayanan, onlara daim dəstək göstərən ölkələrdə nə qədər hay-küy qaldırılmışdı, bizə qarşı əsassız ittihamlar irəli sürülmüşdü. Heç bir ittiham, heç bir təzyiq bizim iradəmizə təsir edə bilmədi. Mən o vaxt da demişdim ki, heç kim bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Biz haqq yolundayıq, öz sərhədimizi özümüz nəzarətə götürmüşük və heç kimə imkan vermərik ki, bizim torpağımızda at oynatsın. Bu, bizim torpağımızdır, bu torpağın sahibi bizik, nə lazım bilirsə, onu da edəcəyik, beynəlxalq hüquq çərçivəsində, o cümlədən beynəlxalq humanitar hüquq çərçivəsində. O da dərs olmadı işğalçılara, o da dərs olmadı onların arxasında dayanan anti-Azərbaycan qüvvələrə. Ona görə sentyabr ayında keçirilmiş antiterror əməliyyatı labüd idi və biz bunu keçirdik, bununla da fəxr edirik, qürur hissi keçiririk. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı, dünyada yaşayan hər bir azərbaycanlı haqlı olaraq qürur hissi keçirir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bu gün böyük tikinti meydançasına çevrilmişdir. Biz şəhərlərimizi, kəndlərimizi yenidən qururuq və artıq bu il 5 minə yaxın keçmiş köçkün öz doğma torpaqlarına qayıtmışdır. Bu ilin mart ayında - Novruz bayramı ərəfəsində Talış kəndində bayram sevinci yaşandı, köçkünlər öz doğma evlərinə qayıtmışdılar. Avqust ayında Füzuli şəhəri və Zabux kəndi bayramı içində idi. Bu il Laçın şəhərinə Müstəqillik Günü qeyd edərək köçkünlər qayıtmışdır - 28 May tarixində Laçında böyük bayram günü idi. Ondən əvvəl, bildiyiniz kimi, Ağal kəndində köçkünlər məskunlaşmış və beləliklə, beş yaşayış məntəqəsində indi həyat bərpa edilib.

Onu da bildirməliyəm ki, 2024-cü ildə bir neçə yaşayış məntəqəsinə keçmiş köçkünlər, qaçqınlar qayıdacaqlar. Bu müjdəni mən bu gün onlara vermək

istəyirəm və bildirmək istəyirəm ki, il ərzində Kərkicahan, Malibəyli, Turşsu kəndləri tam bərpa edilib keçmiş köçkünlərin sərəncamına veriləcək. Eyni zamanda, il ərzində Xocalı və Xankəndi sakinləri də öz evlərinə qayıdacaqlar.

Bundan başqa, bir neçə yaşayış məntəqəsi də keçmiş köçkünləri qəbul etməyə hazır olacaq. Biz - bu torpaqların sahibləri qurub-yaradanıq. Biz qurub-yaradan xalqıq. Ermənilər 30 il ərzində bizim torpaqlarımızı dağıdaraq bütün evləri, tarixi binaları, məscidlərimizi yerlə-yeksan etmiş, bizə qarşı soyqırımı, eyni zamanda, urbisid, ekosisid törətmişlər. Bizim çaylarımız zəhərləndi, bizim meşələrimiz qırıldı. Bütün bunları edən Ermənistan dövləti idi. Əfsuslar olsun ki, bu cinayətlərə görə onlar bu günə qədər Qərbdə qınaq obyektinə çevrilmədi.

Bu gün Qərbdə ikili standartlar hökm sürür. Azərbaycan xalqı bunu yaxşı bilir və eyni zamanda, yaxşı bilir ki, biz bütün təzyiqlərə, bütün hədə-qorxulara, əsassız ittihamlara baxmayaraq bildiyimizi edəcəyik. Necə ki, etmişik, bundan sonra da edəcəyik. Ermənistan rəhbərliyi də bu tarixi dərslərdən nəticə çıxarmalıdır və özünü ele aparmalıdır ki, bizim qəzəbimizə tuş gəlməsin.

Biz bu il iqtisadi sahədə öz siyasətimizi uğurla aparmışıq. Müstəqil iqtisadiyyat bizə imkan verir ki, heç kimdən asılı olmayaraq, heç bir beynəlxalq maliyyə institutundan asılı olmayaraq və asılı deyilik.

Biz Ordumuzu böyük dərəcədə gücləndirmişik, həm peşəkərlik artdı, yeni silahlı birləşmələr yaradıldı və bu silahlı birləşmələr digər silahlı birləşmələrlə birlikdə antiterror əməliyyatında çox böyük peşəkərlik göstərmişlər. Yeni silahlar, hərbi texnika alındı, gətirildi, bir çox yeni kontraktlar imzalandı. Onu da bildirməliyəm ki, gələn il hərbi təyinatlı yerli istehsal böyük dərəcədə artacaq. Gələn il həm dövlət, həm özəl sektor tərəfindən hərbi təyinatlı məhsulların istehsalına ən azı bir milyard manat sərmayə qoyulacaq. Beləliklə, biz nəinki özümüzü əsas vasitələrlə təmin edəcəyik, Azərbaycan dünya miqyasında çox

ciddi ölkəyə çevriləcək, bizim hərbi təyinatlı məhsulların həcmi və sayı böyük dərəcədə artacaq.

Bizim beynəlxalq nüfuzumuz gündən-günə artır. Dekabr ayında dünyanın ən böyük beynəlxalq konfransının Azərbaycanda keçirilməsi haqqında bütün dünya ölkələri yekdil qərar qəbul etmişlər - COP29 gələn il Azərbaycanda keçiriləcək. Bu, bizə dünya ictimaiyyəti tərəfindən göstərilən böyük hörmət və rəğbətdir, eyni zamanda, bizim yaşıl enerjiyə keçidimizə olan böyük qiymətdir. Yaşıl enerji keçidi bizim prioritet məsələmizdir və bu il Azərbaycanda bölgənin ən böyük bərpaolunan elektrik enerjisi stansiyası istifadəyə verilmişdir - 230 meqavat gücündə günəş elektrik stansiyası artıq bizim enerji sistemimizə tam inteqrasiya edilmişdir. İmzalanmış kontraktlar və anlaşma memorandumları əsasında yaxın bir neçə il ərzində Azərbaycanda 10 min meqavat bərpaolunan enerji növləri, enerji mənbələri yaradılacaq və bu sahədə də Azərbaycan dünyada liderlər sırasında olacaqdır. Əlbəttə ki, COP29 - iqlim dəyişikliyinə həsr edilmiş bu beynəlxalq konfransın Azərbaycanda keçirilməsi bir daha bu sahədə bizim uğurlarımızı əyani şəkildə göstərir.

Bu il Azərbaycanda "Heydər Əliyev İli" elan edilmişdir. Ulu Öndərin 100 illiyi ölkə üzrə qeyd edildi. Mən mənəm üçün bu əziz günü - atamın doğum gününü Şuşada keçirdim. Şuşanın mərkəzi meydanında Azərbaycan xalqına müraciət edərək öz ürək sözlərini bildirdim və dedim ki, Ulu Öndərin xatirəsinə ən böyük hörmət əlaməti bizim əməllərimizdir. Mən hesab edirəm ki, oktyabrın 15-də Ağdərədə, Əsgəranda, Xocavənddə, Xocalıda, Xankəndidə qaldırdığım Dövlət Bayrağımız Ulu Öndərin xatirəsinə ən böyük hörmətin əlamətidir. Noyabrın 8-də Xankəndinin mərkəzi meydanında Zəfər paradımız Ulu Öndərin xatirəsinə ən böyük hörmətimizin əlamətidir.

Bu gün bütün dünya azərbaycanlıları haqlı olaraq müstəqil Azərbaycanla fəxr edirlər. Bu gün dünya azərbaycanlıları Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü nü tam yeni bir ovqatla qeyd edirlər. Artıq üç ildir ki, dünya azərbaycanlıları bütün Azərbaycan xalqı kimi ruh yüksəkliyi ilə yaşayır, başını dik tutub yaşayır, alnıaçıq, üzüağ yaşayırlar.

Tarixi Zəfərimiz - İkinci Qarabağ müharibəsindəki Zəfər, antiterror əməliyyatı, işğalçılardan azad olunmağımız, separatçı rejimin çökməsi bütün azərbaycanlıları haqlı olaraq bir araya, bir yumruq halına gətirir. "Dəmir yumruq" bizim Zəfər salnaməmiz rəmzi idi. Bu gün, eyni zamanda, "Dəmir yumruq" birliyimizin rəmzidir və Azərbaycan xalqını, bütün dünya azərbaycanlılarını əmin etmək istəyirəm ki, "Dəmir yumruq" hər zaman yerində olacaq.

Əziz bacılar və qardaşlar, sizə cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, 2024-cü il də ölkəmiz üçün, xalqımız üçün uğurlu olsun. Bayramınız mübarək olsun!

20 Yanvar faciəsinin 34-cü ildönümü ilə əlaqədar şəhidlərimizin xatirəsi anılmışdır

Ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin ruhuna dualar oxunmuş, şəhidlərimizin xatirəsinə inşa olunmuş abidə kompleksinin və əbədi məşəl abidəsinin önünə gül dəstələri qoyulmuşdur.

Saat 12:00-da rayon ərazisində 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuşdur.

“Tovuz”

20 Yanvar faciəsinin 34-cü ildönümü ilə əlaqədar Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və rayonun sakinləri şəhidlərimizin xatirəsini yad etmək üçün Tovuz şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanını ziyarət etmişlər.

İcra başçısının Tovuz şəhərində səyyar qəbulu keçirilib

Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədovun Tovuz şəhərində səyyar qəbul-görüşü keçirilib.

Tovuz Peşə Liseyinin binasında baş tutan səyyar qəbulda rayonun idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri və şəhər sakinləri iştirak ediblər.

Səyyar qəbulda iştirak edən Tovuz şəhər sakinlərinin müraciətləri dinlənilib və birgə həll yolları araşdırılıb. Səsləndirilən problemlərin dərhal araşdırılması və ara-

dan qaldırılması üçün RİH başçısı tərəfindən aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib. Tovuz şəhər sakinləri təşkil olunan səyyar qəbulların vacibliyini qeyd etmiş, əhalinin rifah halının və sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən razılıqlarını bildirərək, ölkə Prezidentinə təşəkkürlərini ifadə ediblər.

Heyvandarlıqla məşğul olan sahibkarlarla görüş keçirilib

Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) birgə təşkilatçılığı ilə Tovuz şəhəri Heydər Əliyev Mərkəzində heyvandarlıqla məşğul olan sahibkarlıq subyektləri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə Tovuz rayon İcra Hakimiyyətinin, Qida Təhlükəsizlik Agentliyinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti Daşınmaz Əmlakın Dövlət Kadastrı və Reyesterinin, "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC-nin və digər aidiyyəti qurumlarının nümayəndələri, eləcə də regionda heyvandarlıq sahəsində fəaliyyət göstərən 30-a yaxın sahibkarlıq subyekti iştirak edib.

Tədbirdə KOBİA, Aqrar

Xidmətlər Agentliyinin və Qida Təhlükəsizlik Agentliyinin nümayəndələri tərəfindən müvafiq sahə üzrə həyata keçirilən layihələr barəsində məlumat verilib, heyvandarlıq sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin təklifləri dinlənilib, dövlət dəstəyi mexanizmləri, o cümlədən güzəştli kreditlərdən istifadə, KOBİA-nın dəstək və xidmətləri barədə məlumat verilib, sahibkarları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

“Tovuz”

Cəsarətli şair

Onun əsərlərini hər dəfə oxuduqca bu şəxsiyyəti sanki yenidən kəşf edirsən

Sairi eldə, obada və bütövlükdə dünyada tanıdan, hörmətə mindirən təkə onun poeziyasının rəngarəngliyi, poetikliyi deyil, həm də bütöv şəxsiyyəti, cəsarətli insan olmasıdır. Yaradıcılığını həmişə maraqla və diqqətlə izlədiyim İsa Cavadoğlu da belə bütöv və cəsarətli şəxsiyyətlərdən biri, elin görünən gözü, Onun əsərlərini hər dəfə oxuduqca bu şəxsiyyəti sanki yenidən kəşf edirsən.

Sovet hakimiyyəti dövründə onun yazdığı satirik şeirləri hər şair yaza bilməzdi. Dövrünün Sabiri kimi o da zamanın neqativ hallarını, rüşvət-xor məmurlarını sadə, hər kəsin başa düşəcəyi bir dillə tənqid atəşinə tutur, bir növ sadə insanların "ürəklərindən tikan çıxarırdı".

1993-cü ildə, ölkəmizin ağır dövründə hamı başını itirmişdi. Sadə insanlar nağıllarda olduğu kimi öz xilas-karlarını gözləyirdilər. Bu xilaskar isə Heydər Əliyev idi. Uzaq görünən, müdrik insanlar bunu aydın dərk etsələr də, o vaxtki iqtidar və ona müxalif olan qüvvələr bu böyük şəxsiyyətə qısqançlıqla yanaşır, xalqla, ziyalılarla onun arasına sədd çəkmək istəyirdilər. Bir çox "adlı-sanlı", ordenli, medallı ziyalılar onun əleyhinə təbliğat kampaniyasına başlayanda Tovuzdan, şair İsa Cavadoğlunun haq-harayı eşidildi. Onun rayon qəzetində dərc olunmuş "Heydər Baba" poeması dillər əzbəri oldu. Bu, Ulu Öndərə ünvanlanmış xalqın səsi idi. Xalqın oğlu öz xalqının müraciətini şeir dili ilə Ulu Öndərə çatdırmaq istəyirdi. Həmin dövrdə bu cür cəsarətli, qorxmaz şeiri hər kəs yaza bilməzdi. Zaman sübut etdi ki, İsa müəllim haqlıymış, Azərbaycanın xoşbəxt, firavan həyatı, gələcəyi məhz Heydər Əliyevin əllərindədir. Ulu Öndərimiz haqqında saysız-hesabsız

əsərlər yazılıb və tarix boyunca yazılacaqdır. İsa Cavadoğlunun yazdığı poema isə mən deyərdim ki, birincidir. Həm zaman, vaxt baxımından, həm də səviyyəsinə görə. Təkə bu əsinə görə o, ən böyük fəxri adlara və mükafatlara layiqdir.

Humay Aslanzadə,
Tovuz rayonu

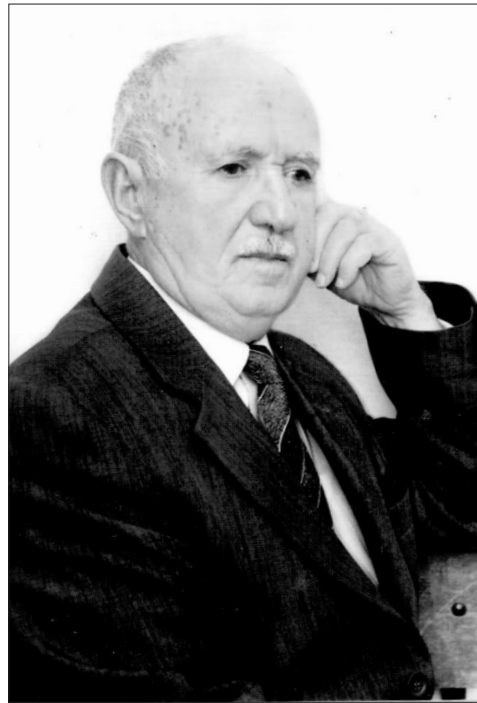
H.Əliyev mərkəzinin direktoru.

HEYDƏR BABA

Bu poema ulu öndər Heydər Əliyevə həsr olunub, 1993-cü ildə "Tovuz" qəzetində çap olunub.

*Heydər baba, tanrı sənə yar olsun,
Yollarında nə tufan, nə qar olsun,
Görən gözün, vuran qolun var olsun!
Bir əncam qıl ana yurdun halına,
Bəlkə bir gün zəfər himni çalına!*

*Heydər baba, olsun haqqın nəzəri,
Korşalmasın qılıncının kəsəri,
Tərs-avanddır küləklərin əsəri,
Xilas eylə burulğandan yurdu sən,
Qovub yandır yuvasında qurdu sən!*

İsa Cavadoğlu

*Heydər baba, haqq səfərdir səfərin,
Günəş doğsun, aydın olsun səhərin,
Büdrəməsin bu yürüşdə kəhərin,
Yağları milçək kimi qırıb keç,
Yalan-palan tarixini cırıb keç!*

*Heydər baba, Vətən ağır gündədi,
Qarı düşmən astanada, tindədi,
Nicat yolu, ümid yolu səndədi,
Yığ başına igidlərin dəsinə,
Kəs yağının nəfəsini, səsinə!*

*Heydər baba, qan içənlər qanıxır,
Qarabağın çaylarından qan axır,
Qan içəni qan tutmazmı qan, axır?
Başlarını sal tuluğa hərisin,
İçə-içə qan içində ərisin.*

*Heydər baba, tariximiz sərt gəlib,
Nəsil-nəsil dərd üstündən dərd gəlib,
Neyliyək ki, mərd üstünə namərd gəlib,
Zaman-zaman parçalayıb sıxıblar,
Sıxa-sıxa başımıza çıxıblar.*

*Heydər baba, bu hiyləgər, bic yağı,
Tutmaq üçün bizim ana torpağı,
Əllərində yazıq, məzlum bayrağı,
Arxalanıb daim Qərbdən güc alıb,
Ona görə biznən belə öc olub.*

*Heydər baba, nələr, nələr görmüşük,
Yurdumuzda onlara yer vermişik,
Görüblər ki, sadələvük, kirmişik,
Toxum salıb hər yana kök atıblar,
Başımızı hər oyuna qatıblar.*

*Heydər baba, tarix danmaz olanı:
Keçən əsrin, hətta bəzi bəy-xanı,
Arsız-arsız atıb dini, imanı,
Axçılərlə eys-ışrətə uyublar,
Torpaqları qumarlara qoyublar.*

*Heydər baba, sovet vaxtı "addılar",
Erməniyə yeznə-qayın, zatdılar,
Torpaqları bağışlayıb satdılar,
Ləğv eylədin neçəsini sən özün,
Başlarına zərbə oldu nüfuzun.*

*Heydər baba, sən başdaydın neçə ki,
Sıpxıdılar, kərişdilər qurd təkə,
Gördülər ki, sən gedirsən elə ki,
Başladılar ulaşmağa ucadan,
Soxuldular yenə damdan, bacadan.*

*Heydər baba, biz tarixi yozanda,
Beynəlmiləl mahnıları yazanda,
Ermənilər xəlvət quyu qazanda,
Azərbaycan gözü açıq yatırmış,
Yata-yata girdablara batırmış.*

*Heydər baba, əfəlikmiş doğrusu,
Əldən gedib Qoç Nəbinin Gorusu,
Sağalmamış Zəngəzurun ağrısı,
Göyçə getdi, ağlar qaldı yaylaqlar,
Göyçə göllü, saf çeşməli oylaqlar.*

*Heydər baba, kimə qaldı Şah dağı?
Türk ulusun allı-güllü yaylağı.
Ələsgərin ağır elli yığnağı,
Uluların ruhları da ağladı.
Xaç nişanlar sinəmizi dağladı.*

*Heydər baba, dağ arana köçüldü,
Köçüldükcə Azərbaycan kiçildi,
Kiçildikcə kiçiklərlə ölçüldü,
Böyüklərin kiçilməsi ölümdü -
Ölüm nədi, ölümdən də zülmüdü.*

*Heydər baba, pis oyuna qatıldıq,
Xainlərin bazarında satıldıq,
Evimizdə yandırıldıq, çatıldıq,
Sağ qalanlar baxıb köksün ötürdü,
Millət çaşdı lap özünü itirdi.*

*Heydər baba, müəmmadır bu gün də,
Dayanırkən qanıçənlər qəsdində,
Spitakın, Qarakəndin üstündə,
Yandırıldı neçə-neçə oğullar,
Tofiq kimi, İsmət kimi ağullar.*

*Heydər baba, Xocalımız yananda,
Ah-naləməz ağzımızda donanda,
Xalq Cəbhəni bir xilaskar sananda,
Xalq Cəbhəsi cəbhələrə bölündü,
Başımıza qara küllər ələndi.*

(Davamı 5-ci səhifədə)

Heydər baba, qoy sönməsin odumuz,
Odlar Yurdu adlanıbdı yurdumuz.
Soyumuz türk - Azərbaycan adımız,
Ortalığa bir kəlmə də atdılar,
Fitnəkarın züyükə züyük tutdular.

Heydər baba, dolaşdırıb dünyünü,
Prezident də bulandırdı quyunu.
Bir söz ilə talış, ləzgi oyunu,
Özümüzün içimizdən başladı,
Azərbaycan hər tərəfdən daşlandı.

Heydər baba, hər sözün var mənası,
Ermənilər salıb bir kor davası.
İlğımlanır qonşuların xülyası -
Azərbaycan parçalanıb məhv olur,
Siyasətdə bir eyham da səhv olur.

Heydər baba, pozulduqca ovqatı,
Dəniz kimi uğuldadı yer altı.

Həm ixtiyar, həm də cavan oğlusan,
Tarix səni bu gün üçün yetirib,
Sən gələndən düşmən özün itirib.

Heydər baba, sən millətin loğmanı,
Ana yurdun qədirbilən bağbanı,
Bir zamanlar heyran edib hər yanı,
Bu diyarı tanıtıran aləmə,
Çox səyyahlar gəlib aldı qələmə.

Heydər baba, sən millətin zəkası,
Məkrlidir xainlərin xülyası,
Olmasa da bu dava qol davası,
Yiğ başına, dəliləri cəm eylə,
Koroğlu tək tədbir qılıb, him eylə.

Heydər baba, olum gözün qurbanı,
Xalqımızın ağsaqqalı, cavanı,
Ziyalı, əkinçisi, çobanı,
Haqq yolunda sənə arxa, dayaqdı,
Cana doyub, vallah, hamı oyaqdı!

Heydər baba, çiyində xalq yükü var,
O xalqın ki, ulusu var, kökü var,
Ver gücünü, igid kişi, nə ki, var!
Bu dünyünlər gələcəyə qalmasın,
Nəsilləri bir də dərdə salmasın!

Heydər baba, göydə Allah, yerdə sən
Yol göstərib igidə sən, mərdə sən,
Əlac eylə bu ağrıya, dərdə sən,
Məğlub olmaq rüsvaylıq ağırdı -
Deməsinlər millətimiz fağırdı.

Heydər baba, vicdanında namus, din
Dosta hörmət, düşmənlərə qəzəb, kin,
Atılanın, Teymur xanın, Babəkin...
Qeyrətidir damarında çağlayan,
Səni xalqa, xalqı sənə bağlayan!

Heydər baba, azadlığın nəfəsi,
İsindirir, sevindirir hər kəsi,
Qanımızdan şölələnir piltəsi,
Qoyma onu qara əllər söndürə,
Yolumuzu bir də geri döndərə!

Heydər baba, dünya axır-əzəli,
Başdan-başa ziddiyyətli, məzəli,
Qoyma sönsün azadlığın məşəli,
İşığın dünya biznən barışar,
Xeyrimizə, şərimitə qarışar.

Heydər baba, uzun yaşa tək sən,
Çox görmüsən həm boşu, həm bərki sən,
Sən bu günün Böyük Atatürküsen,
Qoy utansın sənə böhtan atanlar!
Öz xeyrinə, öz xalqını satanlar!

12-18 avqust 1993-cü il.

HEYDƏR BABA

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Heydər baba, önə getsə naşılar,
Qoçağa da qorxu hissi aşılar,
Sırasına hiyləgərlər qoşular,
Hərə bir cür corab hörər başına,
Bəla gələr torpağına, daşına.

Heydər baba, qarpızsatan, gülsatan,
Mənsəb güdən, xeyir gəzən, baş qatan,
Bu niyyətlə sağ-solunda züyük tutan,
Öz xeyrinə xalq adından danışdı,
İblis baxıb altdan-altdan qımışdı.

Heydər baba, gör nə oldu qisməti,
Ayaqlandı Şuşamızın isməti.
Bu zərbə də ziddiyyəti kəsmədi,
Kədərlənib, ağlaşın kirşdik,
Mənsəb üçün didişməyə girişdik.

Heydər baba, sar ovladı Laçını,
Qız-gəlinlər yolub tökdü saçını.
Neçə-neçə mərd igidi, qoçunu,
Qurban verdik qara, çirkin niyyətə,
"Kim nə deyər bizdə olan qeyrətə?!"

Heydər baba, o dumanda, o çəndə,
Ağır ellər Kəlbəcərdən köçəndə,
Qarı düşmən İstisudan içəndə,
Dədə Şəmsir məzarında göynədi,
İnildədi torpaq nədi, göy nədi.

Heydər baba, ümid belə deyildi:
Ağdamın da şah vüqarı əyildi.
Azərbaycan hər tərəfdən döyüldü,
Doğrudanmı qeyrətsizlik bu qədər?
Cavanları qırdırıyq biz hədər?

Heydər baba, kənd yuxulu qaçanda,
Tanrı çovğun, düşmən güllə saçanda,
Körpə tifil ağlayarkən o anda,
Ana boğdu qucağında körpəsin,
Ermənilər bədbəxtləri görməsin.

Heydər baba, əsir tutub qırdılar,
Bətinləri işgəncəylə yarıdılar,
Uşaqları süngüdə yandırdılar,
Şah Xətai görsə idi bu dərdi,
Qılinc ilə tankın üstə gedərdi!

Heydər baba, dünya yaman qarışıb,
Gəlinçiklər, kəsəyənlər barışıb.
Əldən qopan canımıza sırışıb,
Arı kimi şəhdimizi çəkirlər,
Çəkdikcə də yerinə duz tökürlər.

Tarix səni bu gün üçün yetirib, Sən gələndən düşmən özün itirib

Heydər baba, var-yoxumuz dağıldı,
Azərbaycan inək kimi sağıldı.
Tüstümüzə qarğa-quzğun yığıldı,
İçindəyik köpükləyənlə alovun,
Tuşundayıq neçə-neçə tilovun.

Heydər baba, əkin, biçin pozuldu,
Mənəviyyət için-için pozuldu,
Nə vardısı dəş-dəş, çin-çin pozuldu.
Talan oldu sürüləri, naxrı,
Hara gedir bu millətin axırı?!

Heydər baba, ağı qara donladıq,
Azadlığı anarxiya anladıq,
Düz deyəni təhqir edib danladıq,
Qanmayanlar qananlara dərs dedi,
Bilə-bilə bu millətə qəsd idi.

Heydər baba, yüz partiya yaratdıq,
Qəzet yazıb sinəmizi boşaltdıq,
Bir-birimizi təhqir edib daş atdıq,
Sərhəd boyu gecə-gündüz qan axdı -
Xəbis qonşu hiyləgərdi, sərvaxtdı.

Təkan verdi millətin də alt qatı,
İlk püskürmə üzə çıxdı yenə də,
Qəzəb seli arşə qalxdı yenə də!

Heydər baba, azadlığın "sultanı"
Öz başına buraxmışdı sükanı.
Ayılanda gördü yoxdu imkanı,
Gəmi artıq qayalara çırpılır,
Sinəsində quş ürəyi çırpınır.

Heydər baba, pozub andı, ilqarı,
Prezident özü oldu fərari,
Dilindəymiş o bədbəxtin şüarı,
Cəbhəçi tək qazandığı hörməti,
Prezident tək yerə vurdu əbədi.

Heydər baba, çətin, ağır sınaqdı,
Qan ağlayır Azərbaycan nə vaxtdı,
Başsız millət tarix boyu bədbəxttdi,
Ağır yükü götürübsən boynuna,
Xalq heyrandır qeyrətinə, boyuna!

Heydər baba, demə ahil çağlısan,
Sən xalqımızın uzaqgörən ağlısan.

İbrahim müəllimlə əvvəlcədən vədələşmişdik. Səhər tezdən BDU-nun qarşısında görüşməliydik. Avtobusdan düşüb birbaşa universitetə gəlmişdim. Ömrümün, gəncliyimin ən yaxşı, qaynar çağlarının keçdiyi universitetə. Havanın xoş olmasından istifadə edib əsas korpusun qarşısında gəzir, keçmiş xatirələrimi çözləyirdim. Bayaقدan mənə göz qoyan mühafizəçi yaxınlaşıb, ədəb-ərkanla salam verdikdən sonra soruşdu:

-Əmi, sizə nə lazımdır, nə köməyə ehtiyacınız var?

Hələ xatirələrdən tam ayrılı bilmədiyim üçün qısa cavab verdim:

- Sağ ol, oğlum, İbrahim müəllimi gözleyirəm.

-Bizim professor İbrahim Zeynalovu deyirsiniz, bir azdan gələr. İşə həmişə bir saat tez gəlir.

"Bizim İbrahim müəllim" sözlərini eşidəndə ixtiyarsız gülümsədim. Bu hərəkətim, deyəsən, cavan oğlanı bir az çaşdırdı. Mənə təcüblə baxmağa başladı. Onun bu çaşqınlığının səbəbini anlayınca təxminən 45 il bundan əvvəlki bir əhvalatı ona danışdım.

...Qəbul imtahanlarını vermək üçün Bakıya gəlmişdik. Həmkəndlimiz İbrahim Zeynalov onda universitetin tarix fakultəsində oxuyurdu. Biz üç nəfər idik. İbrahim qardaşı Duman, mən və başqa birisi. Əvvəlcədən şərtləşdiyimiz kimi İbrahim yay tətilinə getməmişdən əvvəl bizi qarşılayıb yataqxanada yer-bəyer edəcəkdi. Qəbul imtahanlarına hələ bir ay vardı. İbrahimi əvvəldən dediyi yerdə - "Ovçular evi"nin qarşısında gözleyirdik. İçərisində kitablarımız və paltarlarımız olan taxta çamandanların üstündə oturub maraqla gəlib-gedənlərə baxırdıq. Bu vaxt yoldan keçən iki millis işçisi bizə yaxınlaşıb, niyə burda dayanmağımızı soruşdu. Qeyri-ixtiyarı üçümüz də birdən cavab verdik:

-İbrahimi gözleyirik.

-Bala, hansı İbrahimi? İbrahim kimdir?

İbrahim universitetin tarix fakultəsində oxuduğunu söylə-

və Dumana həm böyük qardaşlıq, həm də atalıq edirdi. Tükəzban xala bizim məktəbdə xadimə işləyir, heç kime ehtiyac

də universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirib təyinatla Sabirabad rayonunun Xəlifəli kənd orta məktəbində tarix müəllimi kimi fəaliyyətə başladı. İki il həmin məktəbdə tarix müəllimi kimi çalışdıqdan sonra doğma universitetə qayıdıb əyani aspirant olmuşdu. Universiteti bitirən zaman fakültənin dekanlığı, xüsusi ilə də müəllimi olmuş tanınmış tarixçi alim Səfiyar Musayev ona universitetdə qalması üçün çox

nın ərazi bütövlüyünün və tarixi ədalətin bərpası Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır", "Vətənin xilaskar oğlu", "İlham Əliyev: Azərbaycan son 17 ildə - uğurlu siyasətinin davamı", "44 günlük Vətən Müharibəsində Ermənistanın hərbi-siyasi iflasi" əsərləri geniş oxucu kütləsi və tədqiqatçıların böyük rəğbətini qazanmışdır.

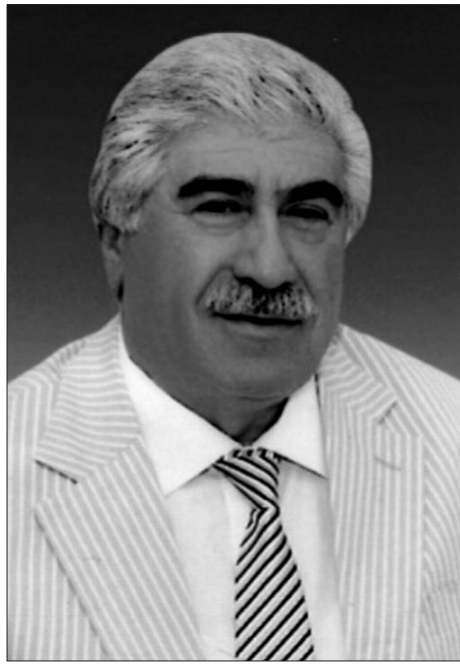
İbrahim Zeynalovun ən böyük əsəri - 665 səhifəlik "Azərbaycan

Bir-bir hamını soruşdu. Camaatın gün-güzəranı ilə maraqlandı. Aldığı cavablardan məmun qalıb inamla dilləndi:

-Bizim insanlar qoçaqdırlar. Hər dəfə kənd gedəndə bir yenilik görürəm, ürəyim açılır. Maşallah, kəndimiz son illərdə çox inkişaf edib. Yeni tikilən evləri görəndə ürəyim dağa dönür. Bütün küçələr asfaltlandıqdan sonra lap şəhərə bənzəyir. Bir neçə ildən sonra Azərbaycanımızın

İBRAHİM XUDAVERDİ OĞLU ZEYNALOV - 70

YOLLAR AYRIGINDA

Ən böyük əsəri - 665 səhifəlik "Azərbaycan Milli Dövlətçilik tarixində Heydər Əliyev Zirvəsi: Dahi şəxsiyyətin ömür yolu" kitabı

təkid etsələr də, İbrahim razı olmamış, sevimli müəlliminə bildirmişdir ki, kiçik qardaşı Duman hüquq fakultəsinə qəbul olunub, onun təhsili üçün bir maddi dəstək lazımdır. Aspiranturayı bitirən kimi, 1986-cı ildə elmi iş müdafiə edərək tarix elmləri namizədi alimlik dərəcəsi adı almışdır. Elə o vaxtdan taleyini doğma universitetlə bağlamış, müəllim, baş müəllim dosent vəzifələrində çalışmışdır. İki il isə BDU-da təlim-tərbiyə işləri üzrə praqmatik vəzifəsində işləmişdir. Dörd il (1996-2000-ci illər) həmin təhsil ocağında magistratura, aspirantura, doktorantura şöbəsinə rəhbərlik etmişdir.

2019-2020-ci ildə tarix fakultəsinin dekanı vəzifəsini icra edib, sonradan isə dekan vəzifəsinə seçilib. Hazırda həm də tarix fakultəsində "Ümumi tarix" və "Vətən tarixi" indeksləri üzrə disserfasiya şurasının sədridir. O, həm də Dövlət İmtahan Mərkəzində 2005-2015-ci illərdə Tarix fənni üzrə seminarın və ekspert qrupunun sədri olmuşdur.

Bu illər ərzində müxtəlif vəzifələrdə çalışsa da, elmi yaradıcılığını uğurla davam etdirmiş, 1999-cu ildə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir. 2000-ci ildən isə tarix fakultəsində professor vəzifəsində çalışır.

Professor İ.Zeynalov zəngin bir yaradıcılıq yolu keçmiş alimlərimizdəndir. O, 7 monoqrafiyanın, 20-dən çox dərs vəsaitinin, 3 kitabın, 6 dersliyin, 10-dan çox fənn proqramının, ümumilikdə 260-dan çox elmi məqalə və əsərin müəllifidir. Təkcə 1993-2018-ci illər arasında 25-dən çox beynəlxalq və respublika elmi konfranslarında maraqlı elmi məruzələrlə çıxış etmiş, sanballı məqalələr dərc etdirmişdir. Onun "Vətən Müharibəsi tarixi: Şəxsiyyət faktoru", "Heydər Əliyev", "Qarabağ Azərbaycandır! Zəfər epopeyası", "Azərbayca-

Milli Dövlətçilik tarixində Heydər Əliyev Zirvəsi: Dahi şəxsiyyətin ömür yolu" kitabı isə artıq çap mərhələsindədir. Onun respublikanın aparıcı qəzetlərində, elmi jurnallarında xalqımızın tarixi mədəniyyəti, qəhrəmanlığı ilə bağlı dərc etdiyi məqalələrini saymaq qurtarmaz. İ.X. Zeynalov YAP-ın ən fəal üzvlərindən biri kimi ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edir, müasir gəncliyin vətəne, dövlətçiliyə, milli dəyərlərə sədaqət ruhunda böyüməsi işində yorulmadan çalışır.

İşlədiyi bütün dövrlərdə ölkənin elm cameyəsində onu həm də humanist, qayğıkeş bir həmi tərbiyyəçi kimi də yaxşı tanıyırlar. Təkcə bir faktı qeyd etmək yerinə düşər. İ.Zeynalovun rəhbərliyi altında 12 nəfər tarix üzrə fəlsəfə doktoru, 1 nəfər isə tarix elmləri doktoru yetişmişdir. Hazırda onun rəhbərliyi altında beş nəfər doktorant və dörd nəfər elmlər doktoru proqramı üzrə elmi tədqiqatlar aparılır.

Bir insan ömrünün bu qədər böyük işlər görməyə necə bəs etməsi isə təəccüb və heyrət doğurur. Görülən bu böyük işlər, çəkilən gərgin zəhmətlər isə dövlətimiz tərəfindən layiqli qiymətini almışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Zeynalov İbrahim Xudaverdi oğlu 3-cü dərəcəli "Əmək ordeni" ilə təltif olunmuşdur. "BDU-nin 100 illiyi (1919-2019) yubiley medalı"na layiq görülmüşdür. Elmi konfranslardakı çıxışlarına, kadrların hazırlanmasındakı xidmətlərinə görə çoxsaylı fəxri fərmanlar, pul mükafatları almışdır. Onun aldığı təltifləri, fəxri fərmanları bir yazıya sığışdırmaq mümkün deyil. Onun ən böyük mükafatı isə, tələbələrindən, rəhbərlik etdiyi kollektivin və insanların sevgisidir.

İbrahim müəllimin: - "Çoxdan gözleyirsən?" - sözləri mənə xəyallarımın ayırdı. Qucaqlaşmış görüşdük. Bir az kövrəlmişdi. Görünür, kənd-kəsək, el-oba yadına düşmüşdü.

kəndləri gülüstana dönəcək, insanlar şəhərlərdən kəndlərə axışacaqlar. Müasir gəncliyi böyük, parlaq bir gələcək gözleyir.

Bir xeyli dərdləşdik. Ayrılanda qələm dostum Çingiz Qəribli ilə birgə qələmə aldığımız sonuncu Tovuz döyüşlərindən bəhs edən "Doğuluş" kitabını 70 illik yubileyinə hədiyyə olaraq verəndə bir az da kövrəldi:

- Mənim üçün bundan böyük hədiyyə yoxdur. Xoşbəxtəm ki, 70 yaşım torpaqları 30 ildən sonra işğaldan azad olunmuş ölkəmizin prezident seçkisindən iki gün öncəyə düşür. Çünki, bu seçkiyə biz qalib ölkənin qürurlu vətəndaşları kimi gedəcəyik. 30 ildə ilk dəfə öz yurd - yuvalarından didərgin düşmüş soydaşlarımız azad olunmuş kəndlərində, şəhərlərində səs verəcəklər. Allahıma min şükür ki, torpaqlarımızı işğaldan azad etmiş, millətimizə qürur gətirmiş bir sərkərdənin - İlham Əliyevin yenidən namizəd olduğu bu seçkidə iştirak etməyi mənə də nəşib etdi. Buna görə də 70 illiyim mənim üçün ən yaddaqalan gün olacaqdır.

Sonra ilıq, rıqqət dolu bir səsle:

-Bəlkə, bu gecə bizdə qalasan, bir az dərdləşək, - dedi.

Kəndə qayıdacağımı söylədim. Heç nə demədi. Gözlərində, baxışlarında bir kövrəklik vardı. Bəlkə də, mənə bu gün axşam kəndə qayıdacağım üçün qibtə edirdi. Bu anlarda o, yol ayrıcında ilişib qalmış yolçunu xatırladırdı. Bilmirdi hansını-boya-başa çatdığı, əzizlərinin məzarlarını qoyub gəldiyi doğma kəndi Əyyublunun, yoxsa ömrünün qırx ildən çoxunu həsr etdiyi, saysız-hesabsız tələbələr, alimlər yetişdirdiyi, çoxlu dostlar tapdığı doğma universitetin yolunu seçsin. Bu yolların hər ikisinin isə sonunda işıq var.

Yolların həmişə işıqlı, qalan ömrün də belə mənalı keçsin, 70 yaşın mübarək olsun, professor!

Ramiz Çıraqılı,
"Tovuz" qəzetinin baş redaktor müavini.

Onun ən böyük mükafatı isə, tələbələrindən, rəhbərlik etdiyi kollektivin və insanların sevgisidir

dik.Hər ikisi şaqqanaq çəkərək gülməyə başladı:

-Bala, universitetdə yüzlərcə İbrahim oxuyur.

Sonra başlarını bulayıb, gülə-gülə ayrıldılar. Biz isə ürəyimizdə onlardan incidik ki, niyə İbrahimi tanımırıqlar.

Bir azdan İbrahim gəldi, pərt olduğumuzu görüb səbəbini soruşdu. Əhvalatı olduğu kimi danışdıq, bir an gülüb könlümüzü almağa çalışdı:

-Bir vaxt gələr mənə və sizləri çoxları tanıyarlardı.

Cavan mühafizəçi danışdığı bu əhvalatdan xeyli təsirlənib qürurla dedi:

-İbrahim Zeynalovu nəinki bizim universitetdə, digər universitetlərdə də yaxşı tanıyırlar. Onun kitabları, dərslikləri müəllim və tələbələrin stolüstü dərs vəsaitlərinə çevirilib.

Sonra xudafizləşib getdi. Xatirələrsə yaxamdan əl çəkmirdi...

İbrahim Tovuzun Aşağı Ayıblı-ındiki Əyyublu kəndində doğulub. Atasını erkən yaşlarında itirmişdi. İki kiçik qardaşına - İman

imtahanlarında bütün fənlərdən müsbət qiymət alsa da müsabiqədən keçə bilmədi. Ancaq bu onu ruhdan salmadı. Yenə çalışmağa başladı, nəhayət, o vaxtlar Azərbaycan Komunist Partiyasının birinci katibi işləyən Heydər Əliyevin verdiyi bir göstəriş İbrahimin, eləcə də universitetin ən sayılıb seçilən fakültələrində təhsil almaq istəyən bir çox fəhlə, kəndli balalarının həyatlarında bir ümid işığı yandırdı. Ulu Öndər tapşırıq vermişdi ki, yüksək fakültələrə qəbul zamanı məhz fəhlə, kəndli balalarına üstünlük verilsin. İbrahimin əsgərliyini başa vurduqdan sonra ADU-nin tarix fakultəsinə qəbul olunması kəndimizdə böyük əks-səda doğurmuşdu. Tarixçi hüquqşünas, jurnalist, şərqsünas olmaq istəyən gənclərin sayı günü-gündən artmışdı. Sadə, yoxsul bir ailənin övladı olan İbrahim Zeynalovun açdığı bu çıxır sonradan böyük bir yola dönüşdü. Yüzlərcə gənc isə bu yolun yolçuları oldu.

İbrahim Zeynalov 1980-ci il

İBRAHİM XUDAVERDİ OĞLU ZEYNALOV - 70

Müəllimlər müəllimi

Əvəz Qocayev,
*Azərbaycan Avtomobil Yolları
Dövlət Agen-tliyinin İdarə Heyyətində
Sədrinin Birinci müavini.*

Kimliyindən, tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq

hər bir şəxsiyyəti müəllim yetişdirir. Bu müəllimləri də yetişdirən müəllimlər müəllimi var.

Ölkəmizdə öz bilik və bacarığı, insanlığı, vətənpərvərliyi, dövlətçiliyimizə olan sədəqəti ilə seçilən belə müəllimlərdən biri də BDU-nun professoru, tarix fakültəsinin dekani İbrahim Zeynalovdur.

Rus çarı Şeyx Şamil-dən soruşur ki, necə oldu Siz -adi bir adam Dağıstanın rəhbəri oldunuz, bütün xalq tərəfindən sevil-diniz? Şeyx Şamil cavab verir ki, mənə əvvəlcə ailəm, sonra qonşularım və yaşadığım aulun sakinləri hörmət etməyə başladı.

Professor İbrahim Zeynalov əvvəlcə el-obasının, oxuyub çalışdığı universitet

kollektivinin, sonra isə ölkə ictimaiyyətinin hörmət və məhəbbətini qazanıb. Onun ulu öndər Heydər Əliyevin irsi ilə bağlı əsərləri, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin geniş və çoxşaxəli fəaliyyətinə həsr olunmuş elmi-publisistik məqalələri gənc nəslin vətənpərvərlik, humanistlik, dövlətçiliyə məhəbbət ruhunda tərbiyyə olunmasında mühüm rol oynayır.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev İbrahim Zeynalovun əməyinə böyük qiymət vermiş, ölkənin ali mükafatlarından olan "Əmək" ordeni ilə təltif etmişdir. Bu, onun əməyinə, zəhmətinə verilən çox yüksək qiymətdir.

Dəyərli alimimizi, sevimli eloğlumuzu 70 illik yubileyi münasibətilə ürkədən təbrik edirəm, uzun ömür arzulayıram.

Təxminən qırx il bundan əvvəl baş vermiş bir əhvalatı biz öz aramızda xatırlayıb doyunca gülür, Etibarla Ramizə sataşırıq. Çünki, rəhmətlik Duman Zeynalov (uzun müddət polis orqanlarında çalışıb) aramızda yoxdur. Bu zarafatın içində gizlənməmiş bir həqiqət də var.

Xatırlayıb, həmişə gülürük

Etibar, Duman, Ramiz qəbul imtahanlarına gediblərmiş. Taxta çamadanların üstündə oturub gəlib-gedənə tamaşa edirlərmiş. Yoldan keçən iki milisoiner onlardan soruşur ki, kimsiniz, niyə burda oturmusunuz? Onlar isə cavab verirlər ki, İbrahimi gözleyirik. Milisər zarafatla gənclərə sataşır: - Zalım balaları, Bakıda minlərlə İbrahim var, çamadanlarınızdan görünür ki, kənddən indicə gəlmisiniz.

Elə o vaxtdan söz ustası olan Ramiz dərhal onların cavabını verir:

-Üstümüzü unlu görüb adımızı dəyirmançı çağırmayın. Vaxt gələr, İbrahim müəllimi də, bizi də yaxşı tanıyarsınız.

Nəsirəddin Aslanov

Qırx il bundan əvvəl deyilmiş bu sadə, saf sözlər həqiqətə döndü. İbrahim Zeynalov ölkəmizin tanınmış alimlərindən oldu. Duman Zeynalov uzun müddət mühafizə, polis şöbələrinin rəisi, Etibar Əliyev DİN-in mühüm işlər müstəntiqi, Ramiz Çıraqlı tanınmış jurnalist, yazıçı oldu.

Mən fəxr edirəm ki, İbrahim müəllim vaxt edib kəndə gələndə

onunla görüşüb həmsöhbət olur, ağıllı, müdrik sözlərindən həzz alır, çox şeylər öyrənirəm. Tanırım İbrahim müəllim və onun kimi vətənpərvər, qayğıkeş, alicənab alimlərimizi qorusun. Yüz yaşayın, professor!

O, bizim idealımız idi

İbrahim Zeynalov mənim və mənim kimi də kənd uşaqlarının gənclik ideali olub. Yaxşı yadımdadır. İbrahim müəllimin qardaşı Duman, Ramiz Çıraqlı, Fazil Abbasov, Amil Nəsimov, Elmira Tağıyeva bir yerdə hazırlarıydı. Hər yay tətildə İbrahim kəndə gələndə bizimlə maraqlanırdı, sual-cavab edirdi, tövsiyələr verirdi. İbrahim bizim idealımız, gələcək arzularımızın ümid qapısı idi.

Sadə, kasıb bir ailənin övladının BDU-nun tarix fakültəsinə qəbul olunması ümidlərimizi pərvazlandırdı, bizi ruhlandırdı bunlar da öz bəhrəsini verdi. Duman, Fazil, mən universitetin hüquq fakültəsinə, Ramiz jurnalistikaya, Amil şərqsünaslığa, Elmira isə Xarici Dillər İnstitutunun fransız dili fakültəsinə qəbul olduq. Bizdən sonra

onlarca, yüzlərlə gənc İbrahim Zeynalovun açdığı ciğirə BDU-nun qapısını açdılar. Tələbəlik dövründə "böyük qardaşın" qayğısını öz üzərində hiss etdilər.

70 yaşa çatmasına baxmayaraq İbrahim Zeynalov bu gün də ön sırada elmi və pedaqoji fəaliyyətlə məşğuldur. Biz Sizdən ye-

Etibar Əliyev,
təqaüddə olan polis mayoru.

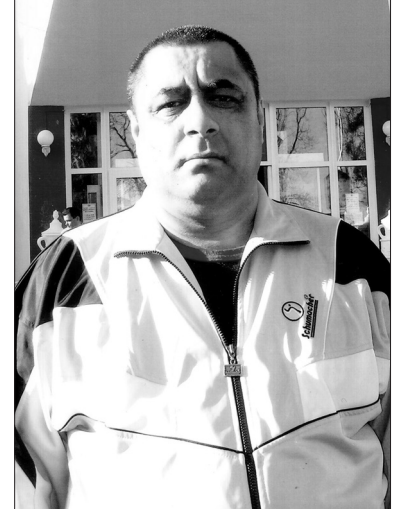
ni-yeni əsərlər gözleyirik, İbrahim müəllim!

Mən onunla fəxr edirəm

Uzun illər Rusiya Federasiyasında yaşamışam. Ancaq, el-obanı unutmur, tez-tez doğma kəndə baş çəkir, camaatın xeyir-şərində iştirak edirdim. İbrahim müəllimlə əvvəllər tanışlığım olmasa da rəhmətlik qardaşları İman, Dumanı yaxşı tanıyırdım.

Sonradan Bakıya köçdüm. İndi necə dəyərlər bir ayağım şəhərdədir. İlk vaxtlardan professorla yaxın ünsiyyətim başladı. Yaxın çevresi ona həmişə "professor" deyər xitab edirdi. O, təkəcə elm üzrə də professor deyil, insanşünaslıq üzrə də professordur. Sadəliyi, ürəyiyumşaqlığı, insansəvərliyi ilə ilk görüşdə adamı cəzb edirdi.

İstənilən məclisdə ilk andaca həmidə ona qarşı bir istək, hörmət və ehtiram yaranırdı. Mən onunla bir olduğum vaxtlarda bütün yorğunluğumu, qayğılarımı bir andaca unudurdum. Çünki, professorada olan müsbət enerji istər-istəməz sənə də təsir

İman Həsənov

edir. Mən fəxr edirəm ki, İbrahim Zeynalov kimi bir alimlə, insanla dostluq edirəm.

Ona hər şey yaraşır

İlham Məmmədov,
dosent.

2009-cu il idi. Azərbaycan MEA-nın A.A.Bakıxanov adına tarix institutunun dissertantı idim. "Azərbaycan əhalisi" (fiziki, demografik tədqiqat) mövzusunda elmi iş gö-

türmüşdüm. BDU-nun professoru, tarix elmləri doktoru İbrahim Zeynalovu elmi rəhbər təyin etmişdilər. Bilirdim bu təsadüf idi, yoxsa zərurət. İbrahim müəllim mənim doğulub boya-başa çatdığım kənddən idi. Mən onu tanıyırdım, o, isə məni yox...

Yay tətillərində həmişə kəndə gələrdi. Kənd ağsaqqalları, ziyalılarla görüşündə kəndimizin tarixi keçmişini, tanınmış insanların, qədim yer adları ilə bağlı etdiyi söhbətlərə bir gənc kimi mən də qulaq asırdım, çox şeylər öyrənirdim. Bəlkə də, gələcəkdə tarixçi olmağımda bu söhbətlərin böyük təsiri olmuşdur.

Mən Gəncədə təhsil alırdım. İbrahim müəllim qəzet səhifələrində hər çıxan mə-

qələsini dostlarıma, müəllimlərə göstərirdi qürurla deyirdim ki, İbrahim müəllim mənim yerlimdir. Qərara gəldim ki, heç bir kənddən olduğumuza ona bildirməydim. Onsuz da eşitmişdim istedadsızları qardaşları belə olsa, İbrahim müəllim yaxınına buraxmır. Bir müddətdən sonra o, kimliyimi bildi, gülgülə dedi:

-Ay seyid balası, kəndimizin adına layiq elmi iş yaz, mənim də başımı uca et. İbrahim Zeynalovun elmi rəhbərlik etməsi məsuliyyətimi daha da artırırdı. Müdafiəm uğurla keçdi. Mən onunla yaxın təmasda olduğum müddətdə onu elm camiiyyəsində qazandığı nüfuzun, insanpərvərliyinin, vətənpərvərliyinin bir daha şahidi oldum. Ona hər şey-aldığı təltiflər, mükafatlar, ad-san da yaraşır. Ad günün mübarək, əziz müəllimim.

Atam onu bizə nümunə göstərir

Eşitdim ki, bizim kəndin yetirməsi, BDU-nun professoru İbrahim Zeynalovun fevralın 5-də 70 yaşı tamam olur. Öz-özümə düşündüm, axı İbrahim müəllimlə şəxsi tanışlığım yoxdu, mən onu necə təbrik edim. Ancaq atam krançı Əziz dünyagörmüş insandır. Kəndimizin yetişdirdiyi ziyalılar, alimləri, şair və yazıçıları, elm və dövlət xadimlərini çox yaxşı tanıyırdım.

Atam ailəmədə nəsihətli söhbətlər edərkən öz ağıllı, hünəri, bilik və bacarığı ilə həyatda özlərinə yol açmış həmkəndlilərimizi bizə nümunə göstərirdi. Onlardan biri də Zeynalovlar ailəsinin iki övladı İbrahim və Duman haqda, onların övladları barədə olan söhbətləridir. Bu söhbətlərdən öyrənmişəm ki, bu qar-

Rəşad Qasimov,
Əyyublu kənd sakini

daşlar heç kimin köməyi olmadan həyatda böyük uğurlar qazanırlar. Onların ömür yolu ibratamiz və örnəkdir.

Hörmətli redaksiya! Mən bu təbrik məktubunu sizə göndərməyə düz beş il bundan əvvəl İbrahim müəllimin 65 illik yubileyi münasibəti ilə qəzetinizdə verdiyiniz yazı sövq etdi. Fikirleşdim ki, 70 illik yubileyi də yaqın ki, unutmazsınız.

Kiçik sahibkaram. Kranım var. Hal-hazırda düşməndən azad olunmuş Qarabağ torpaqlarında quruculuq işlərində texnikalarım ilə iştirak edirəm. Xahiş edirəm ki, müqəddəs Qarabağ torpaqlarından mənim salamlarımı, təbriklərimi İbrahim müəllimə çatdırarsınız.

Şəhid "Komando" Nicat

O, şəhidlik zirvəsini fəth etdi, Vətən isə bütövlük zirvəsini

Nicatla eyni soyadı daşıyırdıq və bu təsadüf deyil. Doğmalarım, qohumlarım arasında müharibələrdə döyüşənlərdə şəhid olanlar da oldu. Nicat kəndimizin iyirminci şəhididir. 15 şəhid Birinci Qarabağ Müharibəsində vermişdik, 5 şəhid də Vətən Müharibəsindən bəri vermişik.

Nicat isə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası zamanı canını fəda etdi, gənc yaşlarında doğma torpağımıza sözün həqiqi mənasında can qoydu. 30 ildə canını fəda etmiş bütün şəhidlərimizin əsas missiyasını tamamladı. O, şəhidlik zirvəsini fəth etdi, vətən isə bütövlük zirvəsini. Gəncikən ömrü ilə millətimizə şərəf, düşməne döyüş dərsi keçdi.

Nicatın atası da, anası da bizim kəndçimizdir. Qasımlı Nicat Elşən oğlu 13 avqust 2023-cü ildə Tovuz rayonunun Dondarquşçu kəndində dünyaya göz açmışdı. Bakıda böyümüş və təhsil almışdı. 2009-cu ildə Sabunçu rayon 311 sayılı məktəbə getmiş, 2018-ci ildə məktəbi bitirmişdir. Elə

həmin il Memarlıq və İnşaat Universitetinin nəzdində İnşaat Kollecinə qəbul olmuşdur.

2022-ci ildə kolleci bitirmişdir. 1 iyul 2022-ci ildə hərbi xidmətə çağırılmış və vətənə xidmətə yollanmışdır. Gəncə, Qusar və Goranboy rayonlarda hərbi xidmət keçmişdir. Bütün

növ döyüş tapşırıqlarının icrasını hər an yerinə yetirməyə hazır hərbi qruplardan olan "Komando" hərbi

hissələrində xidmət edirdi. 19 sentyabr 2023-cü il tarixində Qarabağ ərazisində aparılan lokal antiterror tədbirlərində qəhrəmancasına döyüşmüşdür. Ağdam və Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Doğma kəndi Dondarquşçuda torpağa tapşırılmışdır.

Cəmi 20 yaşında Azərbaycanın 30 illik ağrılarına son qoydu Nicat. O və onun kimi gənclərimiz canından keçdi, Vətənimiz isə öz ərazi bütövlüyünə qovuşdu.

Gülнар Səma

İstərdimki, bir şagird olaraq həyatım qədər sevdiyim, təhsil ocağını - məbəd sandığım məktəbimiz haqqında ürək çirpintilərımı sizinlə bölüşüm.

Haqqında söz açacağım hansısa insanların inanc yeri olan mə-

Məktəbimizin belə yüksək səviyyədə idarə olunmasında hörmətli direktorla çiyin-çiyinə çalışan tədris işləri üzrə direktor müavini Aynur Axundovanın adını xüsusi vurğulamaq istəyirəm.

Bir qədər də sinifimiz haqqında yazmaq istəyirəm. Sinifimiz

Şehirli məbəd

Məbəd in böyük xəzinəsi, şagirdlər və müəllimlərdir

bəd haqqında deyil. Əslində, bəlkə də, ondan da yüksək olan bir inanc yeri olan təhsil ocağı haqqındadır. Hansı ki, bu ocağın istisina yüzlərlə şagirdlər qızınırlar.

Bəli, məktəb məbəddir. Bu məbədin də ən böyük xəzinəsi şagirdlərimiz və müəllimlərimizdir.

Belə bir məbədlərdən biri də Tovuz təhsilinin Akademiyası sayılan Tovuz şəhər Mahir Ələkbərov adına tam orta məktəbidir.

İllər əvvəl valideynlərim mənə həmin məktəbin birinci sinfinə qoymuşlar.

İlkin olaraq, ibtidai təhsilimi Tahirə müəllimin sinfində aldım. Bütün fənləri sevdim. Riyaziyyat elmini mənə sevdiren və həmin fənin müəllimi özümə ideal hesab etdiyim Ceyhunə müəllim oldu.

İstərdim ki, həm ümumilikdə məktəbimiz, həm də sinifimiz haqqında yazım.

Məktəbimizə hər kəsə rəftarı ilə nümunə olan peşəkar təhsil işçisi Sadıq Rəhimov rəhbərlik edir. O, məktəbimizə rəhbər təyin edildiyi gündən, məktəbimiz öz keçmiş nüfuzuna qayıdıb. Belə ki, müəllimlərimizdən eşitmişəm ki, müstəqillik dönməndə Tovuz təhsilində ilk "Qızıl medal" riyaziyyat üzrə bizim məktəbin şagirdi qazanmışdır. Daha sonra da həmin fənn üzrə daha bir nəfər "Qızıl medal" qazanıb. Qeyd edim ki, hər iki şagirdin riyaziyyat fənnindən müəllimi, əməkdar müəllim Fazil Məhərrəmov olmuşdur. Nəhayət, uzun illər sonra üçüncü "Qızıl medal"ı isə Respublika Fənn Olimpiadasın Azərbaycan dili fənnindən final mərhələsində iştirak edən Səlimov Nicat Asif oğlu getirdi. Fənn müəllimi Təhsil Nazirinin fərmanı ilə "Örnek müəllim" adına layiq görülən İlahə Bayramovadır.

Ayxan Əkbərli,
Tovuz şəhər Mahir Ələkbərov adına tam orta məktəbin Şəhid Seymur Mehdiyev adına sinifin 8" a "sinif şagirdi.

Vətən müharibəsində Şəhid olmuş Seymur Mehdiyevin adını daşıyan 8 "a" sinifidir.

Qeyd edim ki, sözün əsl mənasında, öz yüksək davranışı ilə sinifimizin hər bir şagirdi adını daşıdığı şəhid Seymur Mehdiyevin adına layiq olmağa çalışır... Bu sinifə isə hamımıza ana məhəbbəti bəsləyən Validə müəllim rəhbərlik edir. Demək olar ki, sinifimizin bir ailə kimi formalaşmasında

Validə müəllimin xüsusi əməyi vardır.

Hesab edirəm ki, əgər biz bu gün fənləri seviriksə, buna görə müəllimlərimizə borcluuyq.

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, mənə riyaziyyatı sevdiren Ceyhunə müəllim olmuşdusa, Azərbaycan dilinin inceliklərini və poeziyanı mənə sevdiren İradə müəlliminin bacarığı sayəsində olmuşdur. İradə müəllim bizə yalnız dil-ədəbiyyat müəllimi kimi yox, həm də ssenarist kimi həm sinif tədbirlərimizin, həm də məktəb tədbirlərimizin müəllifidir.

Sinifimizdə oxuyan şagirdlərin böyük əksəriyyətinin oxumağa marağı yüksək səviyyədədir. Belə şagirdlərdən Afəti, Zəhranı, Ümidi, Nurayı və başqalarını misal göstərə bilərəm.

Bəli, doğrudan da, məktəb bizim üçün "Şehirli məbəddir. Hər səhər bu məbədə gəlmək nə xoşdur bizə.

Yazımı ulu öndər Heydər Əliyevin müəllim haqqında söylədiyi sözlərlə tamamlamaq istəyirəm: "Bizim hər birimiz elmi dərəcəmizdən, bildiyimizdən, təhsil səviyyəmizdən aslı olmayaraq, bütün qazandıqlarımıza görə, məktəbə və müəllimlərimizə borcluuyq."

Başsağlığı

Çngiz Qəribli, Ramiz Çıraqlı, Eldar Cəfərov, Maarif Həsənoğlu, Ələdin və Yasin Qəhrəmanovlar Tovuz rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Tovuz şəhəri üzrə nümayəndəsi Yaşar Yəhya oğlu İbrahimova, qardaşı

ƏLİNİN
vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirirlər və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"TOVUZ" QƏZETİNƏ ABUNƏ YAZILIŞI DAVAM EDİR!

QƏZETİMİZƏ "KAPİTALBANK"IN TOVUZ FİLİALINDA VƏ REDAKSIYADA ABUNƏ YAZILMAQ OLAR. 6 AYLIQ ABUNƏ HAQQI 20 MANATDIR.

BAŞ REDAKTOR:
Çingiz Qəribli

Ünvanımız:
Tovuz şəhəri, Şəhriyar küçəsi, 3,
Telefon: (022) 315-35-23
tovuz.1929@mail.ru

Redaksiyaya göndərilən əlyazmalar geri qaytarılmır. Dərc olunan məktublardakı faktlara və elanların məzmununa görə redaksiya məsuliyyət daşımır.

Qəzet redaksiyanın kompyüter mərkəzində yığılmış, səhifələnmiş və "Son dakika" mətbəəsində çap olunmuşdur.
Sifariş: 756.
Tiraj: 1500.